

Povodně 2013

– dva měsíce poté

Letošní záplavy si opět vzaly lidské životy, přesto nepatřily k těm nejsilnějším za poslední dvě desetiletí. I tak ovšem zase byly symbolem lidského utrpení, slz a ztrát, stejně jako solidarity, hrdinství a nesmírně obětavého nasazení příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR. Ti často i na úkor osobních problémů, kdy v mnoha případech měli sami zatopené domy, do úmoru pomáhali spoluobčanům. Situace byla zlá zvláště ve středních Čechách, kam jsme se vypravili za velitelem stanice HZS Mělník Janem Hadrbolem, profesionálním hasičem a dlouholetým odborářem.

Nejdříve strohá zpráva z tisku: Povodeň 2013 proběhla od 31. května na jihozápadě a na severovýchodě Čech a v návaznosti na postup vody po Vltavě a Labi také ve středních a severních Čechách. Ke 4. červnu si vyžádala již 8 lidských životů. Hasiči evakovali přes 19 tisíc lidí. Druhá vlna povodní nastala mezi 9. a 12. červnem v důsledku intenzivních lokálních dešťů. V Mělníku byly povodňově stupně definitivně odvolány 28. června. Povodeň stála celkem 15 lidských životů a jeden člověk je pořád nezvěstný. Škody činí desítky miliard korun.

Obyčejní hrdinové

Stanici HZS v Mělníku najdeme nedaleko centrálního autobusového nádraží. Žádný

z hasičů nevypadá na první pohled jako legendární filmový Rambo, ale zdání klame. Vždyt dokážou být osmačtyřicet hodin v nasazení, kdy často opravdu doslova nasazují vlastní životy. Když je třeba, musí se vrhnout do studené vody a ucpávat trhliny v hrázi nehledě na to, že by tam také mohli zůstat. Ale o tom se odmítají bavit, to je prý u hasičů normální... Jejich velitel **Jan Hadrbolec** se raději pochlubí, že na mělnické stanici je dlouhodobě prakticky stoprocentní organizovanost zaměstnanců u odborů. Je to vidět i na odborářské nástěnce, zabírající velký kus stěny na chodbě služebny, s aktuálními informacemi z odborového života a ČMKOS včetně výstřižků ze Sondy Revue.

„Je však nutné připomenout, že celkovou sílu odborů vidíme ve vyjednávání tripartity

a ve zlepšení podmínek pro práci hasičů obecně. Na stanici upřednostňuji plnění povinnosti plynoucí ze služebního poměru a objektivně se nezaštiťujeme odbory. Jejich sílu a smysl vidím jinde,“ říká velitel Hadrbolec.

Když je povolání posláním

Jan Hadrbolec vystudoval stavební průmyslovku, ale u oboru nezůstal. Zajímal se o techniku, logistiku a celou řadu věcí a jeho velkým koníčkem byli hasiči. Již v osmi letech byl členem kroužku Mladých požárníků v rodné obci na Mělnicku. I s letošními záplavami zažil coby hasič již sedm povodní. V roce 1997, kdy už byl několik let velitelem jednotky sboru dobrovolných hasičů ve Všetatech, dostal nabídku, kterou nemohl odmítnout. A tak se z něho stal profesionální hasič. Během let prošel funkcemi od řadového příslušníka až po současný post velitele HZS v Mělníku.

Hodiny jsme nepočítali, mozoly také ne,“ usmívá se velitel s příslovečnou skromností. „Nejtěžší však bylo rozhodnutí, které leželo na starostovi města **Ctíradu Mikešovi**, zda hráz udržet, nebo se živlem bojovat umělym zatopením, aby se vyrovnaly tlaky vody z obou stran hráze. Ta by byla sice zachráněna, ale na úkor obydlí včas evakuovaných obyvatel. Starosta upřednostnil ochranu majetku a šel do risku s vírou, že to zvládneme. My ho neklamali. Hráz vydržela, stejně jako my.“

O náročnosti akce svědčí množství času, který strávili hasiči v práci. „Oproti standardním 24hodinovým směnám jsme sloužili 48 hodin v jednom kuse,“ říká Hadrbolec.

Ke všem náročným pracím při povodních museli být ještě připraveni na klasické zásahy, jako jsou požáry, dopravní nehody či třeba záchrana osob.

„Nebyli jsme na to ale sami,“ připomíná velitel. „Byli tady jak profesionální, tak dobrovolní hasiči ze všech koutů našeho kraje a skoro z celé republiky. Ti všichni

němi v ČR podílelo zhruba 10 tisíc příslušníků Policie ČR, čtyři a půl tisíce příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR a 250 občanských zaměstnanců těchto sborů.

Komu čest, tomu čest

Končící vláda **Petra Nečase** uvolnila bezmála 150 milionů korun na mimořádné odměny pro policisty a hasiče, kteří se podíleli na záchranných a likvidačních pracích při červnových povodních. Navíc by měly jednotky sborů dobrovolných hasičů, které též při povodni zasahovaly, dostat 200 milionů. Na první pohled je to hezké gesto, ale jedná se o průhlednou snahu, jak především politicky ze situace profitovat. Neboť, jak známo, Nečasova a Kalouskova vláda může za to, že od roku 2010 se počty hasičů snížily o 400 příslušníků HZS a jejich plat v průměru o 3500 korun měsíčně. Je také potřeba si uvědomit, že plat hasiče je za odpracovaných 240 hodin měsíčně, nikoli za běžnou osmihodinovou pracovní dobu. V přepočtu je pak hodinová

Při monitorování situace z ptáčích perspektivy

Stavba mobilní stěny

Boj o hráz

Mělník leží na soutoku Vltavy a Labe. Při letošních povodních (rovnajících se tzv. stoleté vodě) během několika málo hodin došlo k trojnásobnému navýšení hladiny oproti normálnímu stavu vody na Labi, a to z necelých tří metrů na více než devět. A rázem byla spodní část města, především čtvrť Mlázice, výrazně ohrožena. Je zde sice ve výstavbě protipovodňová hráz, z části sypaná, zčásti pevná a z části mobilní (montovaná), která ale v ten čas ještě nebyla dokončená.

„Tady se s vodou bojovalo zvláště urputně,“ popisuje situaci Hadrbolec. „Hrozilo zaplavení domů do výšky pěti metrů a bylo nutné hráz ve výstavbě udržet, zabránit možnému provalení zpevnování a utěšňování.“

odvedli obrovský kus práce a všem patří náš dík.“

Při otázce, které ze svých mužů chce vyzvednout, velitel zaskočeně pokrčil rameny. „Všechny! Vybrat pár jmen z mnoha je těžké, všichni pracovali naplno. Možná **Petr Janda**, či **Dan Tremel**? Nebo **Honza Kos**? Ne, nejde to, vyjmenoval bych všech 36 hasičů z mělnické stanice. Určitě bych ale také neměl zapomenout na vedení HZS Středočeského kraje, odkud jsme dostávali maximální podporu, ať už to bylo od krajského ředitele plk. Svatoše nebo zejména od náměstka krajského ředitele pro IZS a OŘ plk. Hladíka. Zcela jistě patří poděkování i kolegovi plk. **Petru Chalupníkov**ovi, ten rovněž odvedl obrovský kus práce.“

Celkově se na opatření v souvislosti s povod-

mzda opravdu nízká, a to už ani nebereme v potaz rizikovitost této práce. „Hasiči do svého povolání dávají srdce, ale je potřeba jim zajistit důstojný výdělek, který si zaslouží,“ říká závěrem mjr. Jan Hadrbolec. „Je ostuda, že základní plat řadového hasiče, který zachraňuje život a majetky lidí, sotva dosahuje průměrné mzdy v ČR,“ konstatuje předseda ČMKOS **Jaroslav Zavadil**. „Českomoravská konfederace odborových svazů děkuje a vysoce si váží práce hasičů, kteří nasazují svůj život, a přitom pracují za nedůstojných platových podmínek. Přírodním katastrofám a živelním pohromám se nevyhneme. ČMKOS ale opět apeluje na vládu ČR, aby si uvědomila, jak je podhodnoceno odměňování hasičů, a jejich platové podmínky vrátila na důstojnou úroveň.“